

Η. Ο ΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Ὁ Πέτρος Χάρης, σάν πνευματικός ἄνθρωπος, ἐκφράζει μιὰ δλόκληρη ἐποχή. Μὲ τοὺς τόμους τῶν διηγημάτων, τῶν μελετημάτων καὶ τῶν κριτικῶν του, τοὺς τόμους τῆς «Νέας Ἑστίας» καὶ τὴν ἐν γένει προσφορά του στὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα, καταλαμβάνει μιὰ ἐξέχουσα θέση στὴ νεώτερη Γραμματεία μας καὶ δίδει — μέσα ἀπὸ τὸ ἔργο του — τὸ χαρακτηριστικὸ μέτρο καὶ τὴν ὑψηλὴ στάθμη τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς τῶν πενήντα τελευταίων ἐτῶν.

Σειμνὸς καὶ διακριτικὸς σάν ἄνθρωπος, ἐπιμελὴς καὶ ἀκούραστος σάν συγγραφέας, ἔχει ἀθροίσει ἓνα σημαντικὸ πνευματικὸ ἔργο, πού, δίκαια, τοῦ ἐξασφαλίζει μιὰ ἰθύνουσα θέση στὴν ἱστορία τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων.

Σάν διηγηματογράφος ὁ Πέτρος Χάρης διακρίνεται γιὰ τὴ λεπτὴν εὐαισθησία του, τὸ φιλοσοφικὸ στοχασμὸ, τὴ λυρική διάθεση τοῦ λόγου του καὶ τὴ θαθεῖα φιλοσοφημένη καὶ ἀνθρώπινη ἀντιμετώπιση τῶν θεμάτων του.

Σάν κριτικὸς καὶ στοχαστής, προβάλλει πάντοτε οὐσιαστικὲς ἀξίες καὶ χαράζει καινούργιους δρόμους στὴ Λογοτεχνία μας.

Σάν Διευθυντὴς τῆς «Νέας Ἑστίας», ἔδωσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχει μέσον ἐκφράσεως στοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς γνωστούς σήμερα λογοτέχνες μας ἐνεθάρρυνε τοὺς νέους, καὶ ἔδωσε σημαντικὰ κείμενα, ἰδιαιτέρως στὰ πανηγυρικὰ τεύχη καὶ τὰ ἄλλα πολύτιμα ἀφιερῶματα τοῦ περιοδικοῦ.

Ὅσες φορές κοιτάξουμε πίσω μας, ἀνασκοπώντας τὴν πρόσφατη πορεία τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου, ἡ μορφὴ τοῦ Πέτρου Χάρη εἶναι πάντα παρούσα, κατὰ τρόπον ἐμφαντικὸν καὶ ἔντονον. Μακριὰ ἀπὸ ἀκρότητες, μὲ ἰδιαιτέρως ἀνεπτυγμένο τὸ αἶσθημα τοῦ μέτρου, μὲ τὴν ἀρετὴ τοῦ φιλόσοφου πού ζεῦρει τί εἶναι τὸ οὐσιῶδες καὶ τί τὸ ἐπουσιῶδες, ἔχει θαδίσει τὸ δρόμο τῆς ἀνόδου ἀπὸ τίς πρώτες κιάλας δεκαετίες τοῦ αἰῶνα μας, καὶ τὸν συνεχίζει ἀκούραστος, πάντα δημιουργικός, πάντα ἀνανεωμένος καὶ ἀκμαῖος στὴ σκέψη καὶ τὴν ἔκφραση, μέχρι σήμερα.

Ὁ Πέτρος Χάρης θὰ μείνει στὴν ἱστορία τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων ὄχι μονάχα σάν ὁ μεγάλος δημιουργός, ἀλλὰ καὶ σάν ὁ σημαντικὸς καθοδηγητής, καὶ ὁ ἄνθρωπος πού ἐκφράζει τὸ πνεῦμα καὶ τίς τάσεις μιᾶς δλόκληρης νεοελληνικῆς λογοτεχνικῆς γενιᾶς.

ΝΙΚΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

Ὁ Πέτρος Χάρης εἶναι, ἀναμφισβήτητα, ἓνας ἀπὸ τοὺς καρυφαίους πνευματικούς δημιουργοὺς καὶ παράγοντες τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος. Μὲ τὸ ἔγκυρο περιοδικὸ «Νέα Ἑστία», πού τὸ ἴδρυσε ὁ Γρηγόριος Ἐνόπουλος καὶ τὸ συνέχισε μὲ πλήρη ἐπιτυχία ὁ κ. Χάρης, ἔδωσε μεγαλύτερο κύρος καὶ πλάτος στὴ γόνη καὶ πολύτιμη συμβολή του στὴ λογοτεχνικὴ καὶ πλατύτερα πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδας, καὶ διεύρυνε σὲ πῦρ πλατιοὺς χώρους τὸ ἐξωτερικὸ τὴν ἐπίδραση καὶ τὴν ἐπιβολή του. Ἡ πολύτιμη αὐτὴ προσφορά του, πού τὴν τόνισε ἀκόμα περισσότερο ἡ συγγραφικὴ δημιουργία του μὲ τὰ ἐξαιρετὰ βιβλία του, τοῦ ἐξασφάλισε ὄχι μόνο τὴν ἐκλογή του στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιβολή του στὴ συνείδηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ στὸν πλατύτερο Εὐρωπαϊκὸ πνευματικὸ χώρο.

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ